

POSTER SESSION
27 May 2014 TUESDAY 10.15-11.00

KONYA BÖLÜMÜ HALK VETERİNER HEKİMLİĞİNDE KULLANILAN BİTKİLER VE BİTKİSEL TEDAVİLER

Aşkın Yaşar¹, Çağrı Çağlar Sinmez², Gökhan Aslım³

¹Prof., Selçuk University, Faculty of Veterinary Medicine, Dept. of History of Veterinary Medicine and Deontology, Konya, ayasar@selcuk.edu.tr

²Asst. Prof., Erciyes University, Faculty of Veterinary Medicine, Dept. of History of Veterinary Medicine and Deontology, Kayseri, cagribey6038@hotmail.com

³Dr., Kocasinan, Kayseri, vetaslim@gmail.com

Çalışmada, Konya Bölümünde hayvanlar üzerinde kullanılan halk veteriner hekimliğine ait bitki kullanım çeşitliliğini belirlemek, farklı bölgelerde yapılan folklor çalışmalarındaki verilere benzer kullanımları ortaya çıkarmak, bu alanda gelecekte yapılacak etnomedikal bilimlerle ilgili çalışmalara ışık tutmak ve tedavi amacıyla kullanılan bitkilerin etkinliğinin ortaya çıkarılmasına katkıda bulunmak amaçlandı. Çalışmanın materyalini, İç Anadolu Bölgesi Konya Bölümü (Aksaray, Karaman ve Konya) içerisinde kalan yörelerde yaşayan halk hekimliği uygulayıcıları, hayvan sahipleri ve hayvancılıkla uğraşan 306 kaynak kişiden 06.11.2012 - 08.07.2013 tarihleri arasında mülakat yoluyla elde edilen veriler oluşturdu. Veri toplama amacıyla "bitkilerin yerel adları, kullanılan kısımları, hazırlama yöntemleri ve tıbbi kullanım alanları" ile ilgili sorulardan oluşan "Bilgi Derleme Formu" kullanıldı. Form kullanılarak elde edilen yazılı, ses kayıt yöntemiyle elde edilen sözlü ve dijital fotoğraf makinesi kullanılarak elde edilen görsel veriler kayıt altına alınarak değerlendirildi. Çalışmada, Konya Bölümü halk veteriner hekimliğinde 43 familyaya ait 67 bitki türünün kullanıldığı, en çok kullanılan bitkilerin sırasıyla Rosaceae (Gülgiller, %9), Fabaceae (Baklagiller, %7.5), Solanaceae (Patlıcangiller, %7.5) ve Poaceae (Buğdaygiller, %6) familyalarına ait olduğu; tedavi amacıyla cerrahi hastalıklarda 32 bitkinin (%28.8), dâhili hastalıklarda 51 bitkinin (%45.9), paraziter hastalıklarda 14 bitkinin (%12.6), doğum ve jinekoloji hastalıklarında ise 14 bitkinin (% 12.6) kullanıldığı tespit edildi. Bu bitkilerin tedavi edici, sihri ve koruyucu amaçla harici ve dâhili olarak infuzyon, lapa, banyo, merhem, inhalasyon ve tütsü şeklinde tıbbi ilaç veya gıda kaynağı olarak kullanıldığı belirlendi. Sonuç olarak, Konya Bölümü folklorunda kullanılan bitkilerin kimyasal ve biyolojik aktivitelerinin tespitinin etnomedikal bilim dalları tarafından yapılarak, tamamlayıcı ve destekleyici veteriner hekimliği uygulamalarına ve böylece elde edilen terapötik içeriklerin veteriner ilaç endüstrisine katkı sağlayabileceği ileri sürülebilir.

Anahtar Kelimeler: Bitki, bitkisel tedavi, Konya bölümü, halk veteriner hekimliği

THE USING OF MEDICINAL PLANTS IN FOLK VETERINARY MEDICINE OF THE KONYA AREA

In the study, used on animals in the folk veterinary medicine belonging to the use of plant diversity, to determine made in different regions of folklore studies, and similar data to use in this area will be made in the future ethnomedical to the study of sciences keep the lights on, and treatment of plants used for the purpose of activity of the aim of the study was to contribute is to reveal. The material of the study, Central Anatolia Region of Konya Area (Aksaray, Karaman and Konya) in the region living in folk medicine practitioners, animal owners and animal husbandry people 306 source 06.11.2012 - 08.07.2013 between the date of interview data obtained through created. Data collection in order to "local names of the plants, used parts, and methods of preparation of medicinal uses of" related questions, consisting of a "Information Collection Form" is used. The form is obtained using the written, audio recording obtained by the method of verbal and digital camera is obtained by using the visual data is recorded and evaluated. In the study, Konya Area of folk veterinary medicine 43 families belonging to 67 plant species are used, the most used Rosaceae respectively (9%), Fabaceae (7,5%), Solanaceae (7,5%) and Poaceae (6%) belonging to families; for treatment purposes surgical diseases 32 of the plants (28,8%), internal diseases 51 of the plants (%45,9), parasitic diseases of the 14 plants (12,6%), diseases of obstetrics and gynecology of the plant is 14 (12,6%) were used. These plants therapeutic, protective, magic and purpose as the internal and external infusion, mush, bathroom, pomade, inhalation and fumigation in the form of medical or used as a source of food, were determined. As a result, Konya, area of folklore of the plants used in the chemical and biological activities of the determination of the ethnomedical made by the branches of science, complementary to, and supportive of veterinary medicine, practices, and thus obtained in the therapeutic content of the veterinary pharmaceutical industry, and contribute to the can be claimed.

Keywords: Folk veterinary medicine, Konya area, medicinal plants, plant